

KSC

IZ KATEHETSKOG SALEZIJANSKOG CENTRA

Uvodimo novu rubriku u „Katehezu”. Dali smo joj naslov „Iz Katehetskog salezijanskog centra”. Budući da se događaju mnoge vrijedne stvari unutar ove institucije, smatrali smo potrebnim obaviještavati o tome i čitatelje „Kateheze”. Želimo, prije svega na poseban način, a sada i u posebnoj rubrici, nešto reći o najnovijim pastoralno-katehetskim izdanjima našeg Centra, zatim o našim izdavačkim planovima te o radu naših članova i suradnika.

* * *

U pastoralnom i katehetskom radu, uz temeljna katehetska i pastoralna djela ili, kako se obično kaže, stručnu literaturu, uvijek se osjećala potreba za katehetskim i pastoralnim pomagalima prigodne i praktične naravi.

* * *

Početak ove godine izašla je iz tiska knjiga **PJESME MARIJI** kojom priređivač Pavao Cmijac zaokružuje svojevrsnu trilogiju religioznog pjesništva namjenjenog pastoralnim djelatnicima. Naime u biblioteci „Pomagala” priređivač je pjesme svrstao u tri sveska. Prva dva sveska **POEZIJA BLAGDANSKOM TRENUTKU** i **POEZIJA ZAJEDNIČKOJ RADOSTI** donose recitacije uz pojedine blagdane, spomen-dane i prigodna slavlja u crkvenoj godini, a ovaj treći svezak, kao što i sam naslov kaže,

donosi recitacije u čast Blaženoj Djevici Mariji. Tako smo u ovoj biblioteci dobili izvrsna pomagala za pastoralni rad.

Na poziv organizatora ovogodišnje XV. katehetske zimske škole, a pod pokroviteljstvom Katehetskog salezijanskog centra, održana je u dvorani Dječaćkog sjemeništa na Šalati promocija ove knjige i cijelog praktično-katehetskog niza „Pomagala”. O toj promociji pisali smo u „Aktualnostima” prošlog broja Kateheze.

* * *

Godina mladih (1985.) bila je nadahnuće za KSC da pokrene još jednu biblioteku koja će prvenstveno na lagan i zanimljiv način obrađivati problematiku mladih pod katehetskim vidom. Niz je nazvan „Problemi mladih”, a namijenjen je mladima između 15. i 17. godine života. Budući da u našoj katehetskoj praksi ima vrlo malo materijala za taj katehetski uzrast, ovaj niz je naišao na veliko prihvaćanje i odobravanje naše katehetske javnosti. Svaka knjižica izravno dotiče probleme kojima su mladi te dobi zaokupljeni i ide za tim da mlade potakne na osobno razmišljanje, odnosno na rad u skupini i na zajednički razgovor.

Ovaj niz je, na poseban način, dobro došao i katehetama koji rade s mladima tog uzrasta.

Svaka knjižica je prikladna da se po njoj zajednički, u suradnji s mladima, održe četiri vjeronaučna susreta.

Godina mladih je iza nas, a mladi su uvijek s nama a također i njihovi problemi. Jedino zajednički se mogu i rješavati. Svoj prilog rješavanju tih problema pridonosi i ovaj naš niz. U siječnju ove godine izašla je 5. knjižica iz ovog niza koja nosi naslov BITI SLOBODAN.

I ovu je knjižicu, kao i prethodne priredio Anto Stojić, držeći se već uobičajenog načina rada. Cilj ove knjižice je prikazati problem općeljudske i kršćanske slobode. U prvom dijelu koji nosi naslov „Krik slobode”, autor se obraća mladima koji se nalaze u prelaznoj dobi svoga života te im govori o značenju riječi i pojma slobode, služeći se iskazima i iskustvima mladih. Drugi dio prikazuje „Lice i naličje slobode”, te obrađuje sljedeće teme: Programirani čovjek, Psihološke i kulturne uvjetovanosti, društvene uvjetovanosti i Na kraju krajeva... da li smo uistinu slobodni? Treći pak dio ukazuje na mogućnosti „slobode koju treba osvojiti” i podjeljen je u poglavlja: Crveno svjetlo slobodi, U poredbi s Isusom iz Nazareta te Horizonti naše slobode.

* * *

Ove nas je godine ponovo ugodno iznenadio Nikola Pavičić, svećenik salezijanac, koji je već dobro poznat mnogim pastoralnim radnicima kao i katoličkom puku po svojim knjigama i člancima. Prošlogodišnji zlatomisnik, veliki štovatelj Marije, priredio je novu knjigu koja je izašla u nizu „Marija” pod naslovom MARIJA MAJKA CRKVE. U svojoj najnovijoj knjizi iznosi pred čitatelje 31 marijansko razmatranje, koja se isključivo nadahnjuju Svetim pismom i dokumentima II. vatikanskog sabora. U predgovoru čitamo: „Vjekovni običaj štovanja Marije u svibnju ima dvostruku ulogu: potiče štovanje Presvete Djevice i služi mnogobrojnim pastoralnim potrebama Crkve. Svibanjska pobožnost vješto povezuje ono što je vjemiku, napose Marijinu štovatelju, milo i drago s onim što mu je korisno i potrebno.”

* * *

Osvrtanje unatrag ne bi imalo smisla ako nas ne bi poticalo i davalo snage za daljni rad. Gore

navedene knjige su ugledale svjetlo dana i nadamo se da će poslužiti onima kojima su namijenjene. Pred nama su i nova izdanja koja su ili u tisku ili u pripremi. Spominjemo ona koja ćemo uskoro „imati u rukama”. U nizu „Problemi mladih” broj 6 uskoro izlazi knjižica pod naslovom USUSRET BOGU OBNOVITELJU koja govori o sakramentu pomirenja, o radostima i duhovnoj koristi sv. ispovijedi, kao i poteškoćama, problemima, krizama. U biblioteci „Nadahnuća” br. 4 izaći će knjiga Egidija Viganoa OTAJSTVO I POVIJEST. U njoj su nagovori koje je poglavar salezijanaca održao za Duhovne vježbe u Vatikanu 1986. sv. ocu Papi i članovima Rimske kurije.

1988. na poseban način je Don Boscova godina. Naime, iduće godine je stogodišnjica smrti ovog svetog čovjeka i velikog odgojitelja mladeži. Stoga pripremamo za tisak jedan novi životopis kako bismo se svi zajedno bolje upoznali s ovim velikanom Crkve. Njegov život i djelo dar su Providnosti Crkvi, a njegov odgojni preventivni sustav i metode rada s mladima poticajne i još uvijek vrlo aktualne.

* * *

Katehetski salezijanski centar već duže vremena radi na priređivanju hrv. izdanja Katehetskog leksikona. Već se duboko ušlo u posao. Dobivene su sve odgovarajuće dozvole od izdavača, intenzivno se radi na prijevodu (mr Rudi Paloš, katehetičar), oformljena je ekipa stručnih lektora (katehetičar, pedagog, sociolog, psiholog, teolog, didaktičar), misli se na konzultacije s hrvatskim jezikoslovcima, pronađeni su, zamoljeni i već su dali svoj pristanak autori novih leksikonskih jedinica koje se odnose na katehetsko događanje među Hrvatima te nekim nacionalnim manjinama koje žive na području Jugoslavije. Napisane su „opće upute” te stvoreni „praktični kriteriji” za pisanje dotičnih jedinica. Ovdje donosimo te jedinice te molimo čitatelje „Kateheze” da bi, ukoliko smatraju da je nešto važno izostavljeno, obavjestili Katehetski salez. centar, te po mogućnosti naveli i čovjeka koji bi mogao komentno obraditi dotičnu jedinicu.

. / .

HRVATSKI PRILOZI ZA KATEHETSKE LEKSIKON

- 1) Kat. događanje u nas od Tridenta do II. svjetskog rata / 4 kart.
- 2) Najvažniji hrvatski katehetski pisci (umrli)
 - 1) Aleksandar Komulović / 1 kartica
 - 2) Matija Divković / 1 kartica
 - 3) Nikola Krajačević / 1 kartica
 - 4) Juraj Mulih / 2 kartice
 - 5) Antun Kanižlić / 1 kartica
 - 6) Emerik Pavić / 1 kartica
 - 7) Filip Lastrić / 1 kartica
 - 8) Inočenc Grgić / 1 kartica
 - 9) Ferdo Heffler / 2 kartice
 - 10) Stjepan Bäerlein / 1 kartica
 - 11) Stanko Weissgerber / 1 kartica
 - 12) Ivan Škreblin / 1 kartica
 - 13) Stjepan Ilijašević / 1 kartica
 - 14) Stjepan Novotny / 1 kartica
 - 15) Stjepan Basariček / 1 kartica
 - 16) Martin Štiglić / 1 kartica
 - 17) Stjepan Matičević / 1 kartica
- 3) Katehetski skupovi, tečajevi, kongresi u nas
 - 1) U XIX. st. / 2 kartice
 - 2) U XX. st. do II. svjet. rata / 2 kartice
- 4) Katehetske škole
 - 1) Đakovački tečajevi (škola) / 1 kartica
 - 2) Katehetska ljetna škola / 2 kartice
 - 3) Katehetska zimska škola / 2 kartice
- 5) Katehetski instituti ili sične institucije
 - 1) Zagreb / 2 kartice
 - 2) Split / 1 kartica
 - 3) Sarajevo / 1 kartica
 - 4) Rijeka / 1 kartica
- 6) Katehetski i slični centri
 - 1) Katehetski salezijanski centar / 2 kartice
 - 2) Paks-Symbolon / 2 kartice
 - 3) Mak-Glas koncila / 1 kartica
 - 4) Sarajevo-Makarska-Isusovci / po 1 kartica
 - 5) Katehetski centar zagrebačke nadbiskupije / 1 kartica
- 7) Katehetski časopisi
 - 1) Ono što im je prethodilo / 1 kartica
 - 2) Kršćanska škola / 2 kartice
 - 3) Katehist / 1 kartica
 - 4) Kateheza / 1 kartica
- 8) Katehetske komisije i njihovi programi
 - 1) XIX. st. / 1 kartica
 - 2) XX. st. do II. svjet. rata / 1 kartica
- 9) Katehetske propovijedi
 - 1) do 1900. / 1 kartica
 - 2) iza 1900. / 1 kartica
- 10) Gotove kateheze
 - 1) do 1900. / 1 kartica
 - 2) iza 1900. / 1 kartica
 - 3) iza II. svjet. rata / 1 kartica
- 11) Katehetska pomagala
 - 1) prije II. svet. rata / 1 kartica
 - 2) iza II. svjet. rata / 1 kartica
- 12) Naši katehetski dokumenti
 - 1) Katehetski plan 1967–1969. / 1 kart.
 - 2) Radosno naviještanje Evand. / 2 kart.
- 13) Katehetska vijeća
 - 1) Katehetsko vijeće BKJ / 1 kartica
 - 2) Katehetska vijeća pojedinih biskupija / 1 kartica
- 14) Kateheza u nacionalnih manjina
 - 1) Albanci / 1 kartica
 - 2) Mađari / 1 kartica
 - 3) Slovaci / 1 kartica
 - 4) Rusini / 1 kartica

* * *

I ove školske godine neki su se članovi KSC aktivno uključili u poučavanje katehetike na našim teološkim učilištima. Tako dr Marko Pranjić predaje na sarajevskim bogoslovijama (Franjevačkoj i dijecezanskoj) a mr Rudi Paloš na Institutu za kršćanski svjetonazor kod oo. Isusovaca u Palmotičevoj ulici. Kao osnovni tekst svojih predavanja uzeli su knjigu koju je nedavno objavio KSC: Emilio Alberich, *Kateheza i crkvena praksa*, Zagreb 1986. Studenti sarajevskih bogoslovija obrađuju i slijedeće priručnike: Joseph Colomb, *Kateheza životnih dobi*, KSC, Zagreb 1981; Franjo Emanuel Hoško, *Negdašnji hrvatski katekizmi*, KSC, Zagreb 1985; Gaetano Gatti, *Katehetska zadaća obitelji u suvremenoj Crkvi*, KSC, Zagreb, 1981; Joseph Gevaert, *Ljudsko iskustvo i kateheza*, KSC, Zagreb 1980. Uz to su bili uvođeni u praktični rad s audiovizuelnim pomagalima.

* * *

Glavni i odgovorni urednik „Kateheze” dr Marko Pranjić imao je predavanje na petnaestoj Katehetskoj zimskoj školi pod naslovom „Ka-

teheza — kršćanski odgoj za odgovornu ljubav”. Tom prilikom prihvatio je i pozive da održi predavanja za katehiste provincije sestara Milosrdnica u Rijeci te za vjeroučiteljice banjalučke biskupije. Prvi susret održan je na Rijeci u prostorijama provincijalata ss. Milosrdnica od 25—26. veljače. Prisustvovalo je dvadesetak sestara. Obradivana su različita pitanja i problemi s kojima se susreću katehiste. Najviše se inzistiralo na osobnosti katehiste odnosno osmišljenosti njenog rada unutar provincijalne odnosno crkvene zajednice. Bila su organizirana i euharistijska slavlja, pokomičko bogoslužje i klanjanje. Sestre su zaželjele da bi se ovakvi susreti češće upriličavali.

Drugi susret održan je u Budžaku (Banja Luka) za katehiste banjalučke biskupije 11. ožujka 1987. u prostorijama kuće za duhovne susrete sestara Klanjateljica Krvi Kristove. Prisustvovalo je preko 40 vjeroučiteljica a tema susreta bila je: „Posvećena osoba u Crkvi i za Crkvu”. Nakon predavanja uslijedila je diskusija koja je trajala skoro dva sata. Najviše se koncentrirala pažnja na potrebu osobnog svjedočenja te vjere u ono što se drugom navješta. Sestre su imale priliku i za sv. ispovijed.

Tri odnosno četiri dana kasnije, isti predavač imao je nastup na Kupresu odnosno u Bistrici. Ovaj puta bio je to susret sa srednjoškolskom, radničkom i studentskom omladinom — njih stotinjak, otprilike — a u sklopu predavanja što ih je organizirala Vrhbosanska visoka teološka škola za mlade koji se pripremaju na brak. Pranjić je imao izlaganje o „Ljudskim preduvjetima za kršćanski brak”. Interes mladih za ovakve oblike susreta, njihovo angažiranje u postavljanju pitanja i iskreno razmišljanje o kršćanskom poimanju života opravdali su ponudu profesora nadbiskupske bogoslovijske škole. Na sličan interes mladih naišao je urednik „Kateheze” i kod mladih u župi Margečan (njih preko 120) i u Varaždinu kod ss. Uršulinki (preko 150 mladića i djevojaka). Ovakva isčekivanja mladih morala bi postati imperativom i razmišljanja i ponuda bilo naših kateheta bilo kateheta.

* * *

Na molbu Organizatora Katehetskog tečaja

koji se održao na Mirenskom Gradu od 9—14. veljače 1987. godine te na osobni poziv mariborskog biskupa dr Franca Krambergera (Maribor 23—28. veljače 1987.), članovi Katehetskog salezijanskog centra: Božo Tadić, Nedo Nedić i Marko Pranjić predstavili su rad i djelovanje KSC slovenskim vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama. Slovenski katehete i katehiste su veoma dobro prihvatili katehetski materijal KSC-a te su zaželjeli da se u te dane redovito nađu među njima. To je zapravo nastavak tradicije dobrih odnosa i izmjene katehetskih iskustava među Hrvatima i Slovencima koja traju već skoro jedno stoljeće. Tu je ideju naglasio i urednik „Kateheze” u svom izlaganju koje je imao u Mariboru pred dotičnim skupom a nosilo je naslov: „Katehetski salezijanski centar i suvremeno katehetsko događanje među Hrvatima”. Budući da je „Kateheza” jedini katehetski časopis na području cijele Jugoslavije, odlučila je i ove godine, kao što je to učinila i lani, objaviti predavanja ovih dvaju hvalevrijednih katehetskih skupova u slovenskoj Crkvi.

* * *

Na poziv sarajevskog župnika na Marindvoru, vlč. Ante Jelića održao je predavanje 15. siječnja 1987. godine, studentima—vjeroučenicima dr Marko Pranjić pod naslovom: „Antropološka uporišta kršćanskog vjerovanja”. Prisustvovalo je nešto više od 50 studenata. S velikim zanimanjem slušali su izlaganje a s još većim interesom uključili su se u diskusiju. Postavljena su pitanja s područja interkonfesionalnosti brakova, radikalnog življenja evanđeoskih vrednota te sustavnog kršćanskog informiranja posredstvom tiska. Inicijativa pokretanja tribine za mlade na Marindvoru pozdravljena je i podržavana bilo od naslovnika bilo od mjesne Crkve. Sličan pothvat ostvaruje se i u Nedžarićima odnosno na Bistrici od oo. franjevac. Ovu inicijativu bilo bi hvalevrijedno proširiti što više i po drugim centrima kršćanskog okupljanja u Bosni.

kron